

[Krag.]

Forsamling. Ja, jeg vil sige, det kan meget godt passere, at det ikke blot er rimeligt, men ærlig talt nødvendigt. Tænk dog f. Eks., at der i et Samfund, hvor der er en Million Vælgere, er et Mindretal paa 480 000 og saa fem andre Mindretal paa tilsammen 520 000. Hvem skal saa have Styret i dette Land? Det skal det Mindretal paa 480 000, hvis der overhovedet skal tilvejebringes noget, der er fast og kan give Udtryk for Viljen til at naa Resultater for Folk og Land. Det er virkelig aldeles nødvendigt. Disse 520 000, som er delt paa fem Partier, har ikke den samme Betydning for dette Samfunds videre Udvikling som Mindretallet paa de 480 000.

Nu sagde det ærede Medlem Hr. Gregersen i Gaar, at Smaapartiernes Virkninger aldeles ikke havde Betydning med Hensyn til Styrets Fasthed, og det begrundede det ærede Medlem med den vidunderlige Betragtning, at selv ikke et Mindretal som Venstre kan betyde noget over for denne Regering. Det er jo en Betragtning, som er ganske uden for det Omraade, vi her beskæftiger os med, men jeg vil dog nok sige til det ærede Medlem, at hvis man f. Eks. tænkte sig, at Folketinget var delt i 10 Partier paa 15 Medlemmer, eller jeg vil blot sige i 5 Partier af samme Størrelse som Venstrepartiet, saaledes at som Basis for en Regering, hvis der var 10 Partier, skulde der være 5 til at danne Grundlaget, og hvis der var Partier af Venstres Størrelse, skulde der ogsaa et betydeligt Tal til, tror man saa virkelig, en saadan Regering vilde have Styrke til at lede Udviklingen i et Samfund? Jeg tror det ikke. Det vilde blive halve Beslutninger, det vilde blive Kompromisser, som hverken tilfredsstillede til den ene eller den anden Side eller var Udtryk for noget som helst. Derfor siger jeg, det er et meget stort Spørgsmaal, hvor længe Forholdstalsvalgmaaden i Renkultur kan bestaa, hvis Demokratiet skal forblive sundt, hvis det skal forblive handlekraftigt og beslutningsdygtigt. Jeg sagde i Gaar, og jeg gentager det, at det har haft Betydning hidtil, at et enkelt Parti i Landet er blevet saa overmægtigt; det virker til, at de uheldige Sider af Forholdstalsvalgmaaden ikke har fundet saa stærkt Udtryk her i Landet, som Tilfældet sikkert vil blive i den kommende Tid. Derfor skal det ærede Medlem Hr. Nøhr slet ikke føle sig saa bombesikker paa, at med det ærede Medlem Hr. Holger Eriksens Ord i Gaar er det sidste Ord sagt om en anden Valgmaade end den,

vi nu har, herunder ogsaa om Valg i Enkeltmandskredse.

Det er slet ikke sikkert, at det, naar den Dag ikke længere er inde, da man har Forpligtelser over for det andet Regeringsparti, vil være saa vanskeligt, som det er nu, at faa Socialdemokratiet i Tale for en Reform paa dette Punkt. For hvad er til syvende og sidst det politiske Liv og den Gerning, vi staar i? Det er en Kamp om Anskuelser, det er en Kamp om Interesser, om Sejre eller Nederlag, og i en Kamp enten vinder man, eller ogsaa taber man; enten kommer man oven paa, eller man bukker under. Og disse Afgørelser, som er forholdsmæssige i Forhold til den enkelte Kæmpers Vægt, eller hvad man nu vil, er ikke Afgørelser, som man til syvende og sidst skal tilstræbe som Resultat af en Kamp, hvor Modsetningerne staar over for hinanden. Som sagt, det, at et enkelt Parti er blevet saa overmægtigt her i Landet, afbøder indtil videre Virkningerne, men det betyder jo ikke, at vi skal ønske, at det nuværende System skal fortsættes, og derfor vil det ærede Medlem Hr. Holger Eriksen ogsaa forstaa, at vi kan udmærket godt kræve et fast Styre og en Valgmaade, som muliggør dette, og samtidig bekæmpe et saadant Styre for at faa et andet og bedre. Jeg ønsker saa sandt af fuldt Hjerte, at de Lærfødder, Kolossen staar paa, snart maa give efter, saa vi kan faa sundere Tilstande her i Landet, end det er muligt at opnaa under et socialdemokratisk Styre.

Med Hensyn til Valgretsaldere har jo den højtærede Minister talt om en „skandinavisk Valgretsaldere“. Det er meget rigtigt, her i Danmark regner vi os jo med til Skandinavien, og her har vi altsaa 25 Aar; i Norge har de 23 Aar; i Sverige er det saaledes, saa vidt jeg erindrer — det kan være, jeg husker forkert, men jeg tror det ikke —, at man faar Valgret Aaret efter, at man er fyldt 23 Aar, saa der ligger man lige saa godt paa 24 som paa 23 Aar; det kommer an paa, om man er født i den første eller sidste Halvdel af et Aar. Men dernæst kender vi jo Bevægelserne i Norge. Der har der den ene Gang efter den anden været Forslag om 21 Aar som Valgretsaldere, og det er muligt, at naar vi faar det, som den højtærede Minister kalder den skandinaviske Valgretsaldere, de 23 Aar, saa eksisterer dette Begreb ikke, for saa er den norske Valgretsaldere gaaet ned til 21; saa ligger der en smuk Opgave til Løsning for de Herrer, som nu laver en Evighedsgrundlov eller i hvert Fald tror, at de gør det.